

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt leta 8.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta 12.—
za četrt leta 6.—
za en mesec 2.—

V upravi prejema mesečno K 1.70

SLOVENE C

Inserati:

Enostopna politivsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 „
za trikrat 10 „
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna politivsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredne nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrsko poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 138.

Belokranjski volilci!

Pod težkimi pogoji sem prevzel kandidaturo. Boriti sem se imel s sovražnikom, ki je nastopal z najpodlejšimi sredstvi, lažjo, podkupovanjem, obrekovanjem itd. Ali večina izmed Vas, častiti volilci, se ni dala prevariti in je zvesto držala s S. L. S. Zato hvala Vam iskrena! Skušal bodem izkazati se vrednega Vašega zaupanja in pohitel bodem zopet v najkrajšem času med Vas, da se Vam osebno zahvalim za izkazano zaupanje in da napravimo v medsebojnem dogovoru načrt delovanja za bodočnost.

Po boju na delo za ljudsko stvar!

Karel Dermastia
deželni poslanec.

Zmagaja Slovenske Ljudske Stranke v Beli Krajini.

Z nečuveno strastjo so se vrgli liberalci na Belo Krajino, da bi jo potegnili v svoj izdajalski tabor. A Bela Krajina je odgovorila liberalcem zopet, da jih ne mara in da hoče biti res bela, ne pa omažešana od liberalne propalosti.

Liberalci, ki hočejo igrati vedno vlogo meščanske stranke, so se vrgli na ta kmečki okraj z vso lažnostjo in z vsemi sredstvi nasilstva in terorizma.

Glavno sredstvo jim je laž. Ta stranka sploh le od laži živi. Tu so lagali, da je Slovenska Ljudska Stranka milijone napravila, tam zopet, da ničesar storila ni. Vozili so se po cestah, ki jih je sedanji deželni odbor naredil, pa so tulili, da se nič ni storilo za Belo Krajino. Laži čez naše vzorno deželno gospodarstvo so bile take, da se je čutil sam deželni glavar primorana, da stopi na jezik tem nečuvnim atentatom na resnico. Liberalci so s tem le pokazali, da ne zaslužijo nobenega ozira več in da je vsako sodelovanje z njimi nemogoče.

Te volitve so se vršile pod znamenjem liberalnega nasilstva, kakor še nobene druge. Liberalci so vrgli v Belo Krajino celo jato svojih agitatorjev, ki so jih nabrali iz vseh krajev. Tolpa pijanih ljudi je hodila shode razbijat. Nedorasle fantaline so napajali, da so tulili kakor živina. S tem so hoteli prepričati, da ljudstvo ne bi zvedelo resnice. Potoki pijače so tekli, in kdor bo zdaj račune plačal, se bo praskal za ušesi. Ta liberalna jata, ki je krulila po

Beli Krajini, je pa tudi pokazala liberalno stranko v vsi njeni ostudnosti.

Nazadnje so pa nastopali kot tolovaji, da bi še zadnji trenutek preštampjali glasovnice.

Svojo nado so stavili liberalci v to, da bi se naši glasovi cepili. Zato so tam, koder so vedeli, da ni pridobiti ljudi za njihovo stranko, vrgli med volivce parolo za lokalnega kandidata. Žal, se je dalo nekaj naših mož preslepiti. Glasovi, ki so bili oddani za Mihelčiča, so glasovi naše stranke. Kršenje discipline bi bilo postalo lahko usodno, ako ne bi bila velika večina naših volivcev tako zavedna, da je spoznala nevarnost takega početja. To se v naših vrstah ne sme nikdar več zgoditi!

Udeležba je bila za več nego eno tretjino močnejša, nego pri volitvah pred štiri leti.

Po došlih nam brzojavnih poročilih je dobil kandidat S. L. S. Karel Dermastia 1344 glasov, liberalec Mazelle 1113 glasov, lokalni kandidat Mihelčič 53 glasov, Müller 2 glasova, neveljavnih glasov je bilo 26.

Leta 1908. je imel Šuklje 218 glasov večine nad Mazelletom. Sedaj znaša večina 231 glasov.

Bitka je dobljena. Slovenska Ljudska Stranka dviga svoj prapor v Beli Krajini vključ vsem naporom nasprotnikov.

Stvar organizacije, intenzivnega političnega in izobraževalnega dela je, da se vrste naše stranke pomnože in utrdé!

Izid volitev na posameznih voliščih.

	Šuklje	Dermastia	Mazelle	Mazelle
	1908	1912	1908	1912
Adlešiči	59	67	39	91
Stari trg	44	94	70	95
Dobljici	35	60	25	59
Telčji Vrh	30	55	33	99
Loka	41	46	31	50
Dragatuš	12	48	86	60
Sinji Vrh	4	18	44	53
Tanča Gora	21	50	24	25
Tribuče	16	49	31	36
Vinica	60	184	103	48
Kot	66	88	19	63
Božjakovo	91	89	1	16
Draščici	53	67	—	10
Gradac	—	23	53	53
Črešnjevce	51	40	3	21
Lokvica	56	39	—	9
Podzemelj	33	38	111	145
Radovica	79	85	—	17
Semič	99	128	8	105
Suhor	74	81	15	58

914 1344 696 1113

Mihelčič 53, Müller 2

Telefonska in brzojavna poročila.

SHOD ZAUPNIKOV STRANKE PRAVA V ZAGREBU.

Zagreb, 15. marca. Včeraj popoldne se je vršil v Zagrebu pod predsedstvom dr. Mile Starčevića shod zaupnikov stranke prava. Udeležile so se ga vse zagrebške organizacije, uredništva obeh pravaških listov in vsi poslanci. Govoril je dr. Horvati. Sklenila se je kooperacija stranke prava s koalicijo. Danes izide komunike stranke prava, kjer se oficijelno proglasi enotno postopanje stranke prava s koalicijo. Ker se je dognalo, da je Radičeva kmečka stranka pri zadnjih volitvah podpirala vladne kandidate, se o kakšnem kompromisu z Radičevom stranko ni sklepalo. Obe stranki obdržite svoje dosedanje mandate, v ostalih pa složno nastopite proti Mažaronom. — V Streljani se je vršil zvečer ob osmih mnogobrojno obiskani komerc stranke prava. Govorilo je več govornikov.

HRVAŠKE SREDNJE ŠOLE ZAPRTE.

Zagreb, 15. marca. Včeraj je vlada srednje šole v banovini zaprla do Velike noči. Poduk se nadomesti v velikih počitnicah. Ob osmih zvečer je manifestiralo do 10.000 dijakov po zagrebških ulicah. Tudi meščanstvo je naklonjeno in simpatizira s stavkajočimi. O nadaljnjem postopanju dijaštvo še ni sklepalo.

PODROBNOSTI O ATENTATU NA LAŠKEGA KRALJA.

Rim, 15. marca. O atentatu na laškega kralja in kraljico se poročajo sledeče podrobnosti: Ko je voz, v katerem je sedela kraljevska dvojica, zavil v Via Lata, spremljan od kirasirjev, je atentator naenkrat proti vozu planil in oddal dva strela, ki pa nista zadela. Cesta je na onem mestu zelo ozka in je le srečnemu slučaju pripisovati, da zločinec kraljevske dvojice iz tako velike bližine ni zadel. Pasanti, ki so bili očividci tega dogodka, poročajo, da je atentator, preden je voz došel, stal popolnoma apatično na trotoarju, ko pa je voz prispel, se je skozi gledalce prerinil, kakor da bi hotel kralja in kraljico od bližje videti, potegnil revolver in ustrelil. Ker je pa revolver previsoko nameril, so krogle nad vozom zadele v steno nasproti stoječe hiše. Atentator je oddal še tretji strel, ki je zadel majorja kirasirskega spremstva Langa, prevrtil njegovo čelado in kroglu mu je običala nad tilnikom v glavi. Množice se je polastilo velikansko razburjenje. Planila je na atentatorja, toda policisti, ki so se pred vozom na biciklih peljali dalje, so se hitro obrnili in zločinca prišli. Nekateri izmed množice so bili že atentatorja zgrabili in so neusmiljeno po njem bili, vendar se je policistom posrečilo atentatorja množici siloma iztrgati in prepričati, da ga ljudstvo ni linčalo. Kralj se je med tem čisto mirno vedel in pomiril kraljico, katera se ga je bila, čisto blede, oklenila z obema rokama, rekoč: »Meni se ni zgodilo ničesar!« Kraljevska dvojica se je podala med navdušenimi ovacijami množice v pantheon, kjer ju je pričakovala kraljica-vdova Margherita. Medtem so majorja Langa prenesli v bolnišnico San Giacomo, kjer so zdravniški konštatali, da rana ni smrtonovarna. Vest o atentatu se je bliskoma po celem mestu razširila in zato se je kmalu velikanska množica nabrala pred pantheonom, v katerem sta kralj in kraljica prisostvovala maši zadušnici za rajnim umorjenim kraljem Humbertom. Ko je kraljevska dvojica pantheon zapustila, ji je množica prirejala navdušene ovacije do Kvirinila. Pred Kvirinalom so se ovacije tako burno nadaljevale, da sta se kralj in kraljica morala na loggijo pokazati in se ljudstvu zahvaliti.

Rim, 15. marca. Atentator je pri prvem zaslišanju dejal, da se piše Antonio Dalbo in da je zidar. Očividci trdijo, da je moral zločinec imeti več komplic, ki so okoli pantheona strazili in so imeli namen morilcu beg omogočiti. Pravi, da so zapazili več sumljivo se vedečih individuev. Policija je popoldne izvedla pri notoričnih anarhistih več hišnih preiskav, kakor tudi v uredništvih več anarhorevolucionarnih časnikov.

Rim, 15. marca. Atentator je v teku dopoldneva izpovedal, da pripada anarhistični organizaciji, od katere je dobil izrečen nalog kralja umoriti. Našli so na stanovanju, kjer je bival, več kompromitujočih pisem. Policiji dozdaj ni bilo znano, da pripada Dalbo anarhistični struji in ga sploh ni imela za politično nevarnega, ker je bil le zaradi dveh tatvin predkaznovan.

Rim, 15. marca. Vsi listi ogorčeno obsojajo atentat, neizvzemši demokratične in socialistične. Vsi poudarjajo, da je kralj velik demokrat, da so njegovi zaupniki in prijatelji sami demokrati in da je zato atentat čisto neumljiv in največje obsodbe vreden.

Dunaj, 15. marca. V teku včerajšnje seje poslanske zbornice je predsednik dr. Sylvester na obširen način omenil atentat na laško kraljevske dvojice in dal v presrečnih besedah duška veselju, da se atentat ni posrečil. Prosil je od zbornice, ki je soglasno odobrvala, pooblaščenja, da laški kraljevski dvojici čestita, da je bila obvarovana nesreče.

DUNAJSKI NUNCIJ.

Dunaj, 15. marca. Novi nuncij knez Scapinelli dospe na Dunaj 16. t. m.

DEMENTI GLEDE DUHOVNIŠKEGA POSVEČENJA.

Rim, 15. marca. »Osservatore Romano« poroča, da so vesti, ki so jih različni listi glede reforme teoloških studij in starosti, ki so se odslej zahvalevala za duhovniško posvečenje, prinesli, neutemeljene. Papež take reforme ni nikoli nameraval.

USODNI DOGODKI NA KRETI.

Berolin, 15. marca. »Berliner Tageblatt« poroča, da je pet članov revolucijskega narodnega zbora prevzelo vlado in sklenilo, da se odpošljejo odposlanci v Atene. S tem činom se je krečansko vprašanje zopet zelo poostriilo.

NOVI RUSKI POSLANIK V CARIGRADU.

Peterburg, 15. marca. Za naslednika odpoklicanega dosedanjega poslanika v Carigradu, Čarikova, bo v najkrajšem času imenovan dosednji poslanik v Bukareštu, pl. Giers.

UMAZANA AFERA MACZOCHA.

Varšava, 15. marca. Vest »Germanije«, da je menih čenstohovskega samostana, Damaz Maczoh, svojega popolbrata umoril zato, ker popolbrat ni bil zadovoljen z od Maczoha ponujano mu vsoto ruske tajne policije, da bi oba vtihtapila v samostan dinamita in bi ruska vlada na ta način imela povod samostan zapreti, se obistinuje. Član ruske tajne policije, Okunjevski, je iz maščevanja razodel, da je ruska policija zdaj v resnici Maczochu dala priliko iz zapora pobegniti. Policija se zdaj na vso moč trudi to afero zakriti, vlada pa je listom zaukazala, da o begu Maczoha ne smejo ničesar poročati.

ITALIJANSKE ZMAGE.

Rim, 15. marca. Zbornica je z nepopisnim navdušenjem sprejela poročilo vojnega ministra Spingardija o zadnji laški zmagi pri Bengaziju, o kateri je vojni minister rekel, da »je včeraj (dne 12. t. m.) pred Bengazijem zasvetilo s sijajno lučjo solnce zmage nad italijanskim orožjem.«

VELIKA NESREČA.

Zagreb, 15. marca. Včeraj popoldne je pripravil v šestih kamnolomih Imbro Šobar dinamit za kamnolom. Pri tem pa se je dinamit po nesreči vnel in nastala je grozna eksplozija. Imbro Šobar in njegova žena sta mrtva. Dvoje otrok je pa težko ranjenih.

PLAČILNI NATAKARJI ODGOVORNI ZA DOLGOVE GOSTOV.

Dunaj, 15. marca. Niževavstrijsko civilno deželno sodišče je v sredo imelo v vzklicni instanci opraviti z vprašanjem, ali mora kavarnar jamčiti plačilnemu natakarku za dolgove svojih gostov na napitnini. Natakark Franc Schutzbier, ki je bil sedem mesecev uslužben pri lastnikih kavarne Josefstadt, Anton Ganauser & Co., je bil 25. junija preteklega leta odpuščen. Medtem, ko je Schutzbier do takrat dnevni izkupiček vsak dan sproti oddal kavarvarju ali pa blagajničarki, je obdržal izkupiček zadnjega dne v znesku 150 K kot pokritje za dolgove gostov v znesku 151 K 52 vin., ki jih ni mogel iztirjati. Kavarnar je vsled tega tožil natakarkja za povrnitev 150 K. Natakark je trdil pred sodiščem, da je že pri vstopu v službo izjavil, da ve že od prej, da so v omenjeni kavarni gostje, ki ne plačajo, da ne garantira za dolgove. V teku svojega službovanja se je Schutzbier ponovno branil, nadalje kreditirati gotovim gostom, kavarnar pa ga je vsled tega grajal in mu dejal, naj mu ne odganja gostov. Okrajno sodišče v Josefstadtu je zaslišalo kot izvedenca nekega drugega kavarnarja, ki je izjavil, da jamči v dunajski kavarniški obrti plačilni natakark za izkupiček, ako ni tozadevno posebnega dogovora, vsled česar plačilni natakark ni upravičen pridržati kakih zneskov izkupička. S tem, da prosil ali vzpodbuja kavarnar natakarkja, naj gostom kreditira, ni jamstvo v ničemer prizadeo. Okrajno sodišče je na podlagi te izpovedbe priznalo upravičenost tožbe ter se je tudi vzklicno sodišče pridružil prvi razsodbi.

DEMONSTRACIJE SLEPCEV.

Bukarest, 15. marca. V zavodu za slepce »Vatra Luminoasa«, ki ga je ustanovila kraljica Carmen Sylva in ki ga upravlja bukareška mestna občina, so uprizorili slepci revolto, ker so dobivali slabo hrano. Ko se je 13. t. m. dajalo slepcev obed, so ga pustili popolnoma nedotaknjena, kakor prejšnji dan. 40 slepcev je zapustilo s trdimi in suhim kosi kruha in mesa v rokah zavod ter se formiralo na cesti v sprevod, da so tako demonstrirali proti slabi preskrbi v zavodu. Slepce, ki so hoteli oditi pod vodstvom nekega restavracijskega kraljevega gradu, so končno komaj pomirili nekateri prihiteli mestni svetniki ter jih odvedli nazaj v zavetišče. Popoldne se je pripeljala pred zavod za slepce kraljica Elizabeta ter se mudila v zavodu nad eno uro.

Dnevne novice.

50letnica Slomškove smrti. Letos bo 50letnica Slomškove smrti. »Slovenska Straža« je v seji svojega glavnega odbora sprejela obširen načrt svojega tajnika, kako najslovesnejše proslaviti spomin na slavnega buditelja Slovencev Antona Martina Slomška. V kratkem dobe vsa naša društva in vse slovenske župnije natančno spored te proslave, ki naj dvigne celo Slovenijo v hvaležnosti do apostolskega dega Antona Martina Slomška.

Občinske volilne na Jesenicah so potrjene.

Na sv. Jožefa dan, 19. t. m. ponovi Ljudski oder »Ljubezni in morja valovi« (Hero in Leander), popoldne ob 4. uri. Vstopnice v predprodaji od danes naprej v Katoliški bukvarni! Posebno opozarjamo na ta dan okolico in podeželne odre.

Družinski večer »Ljubljane« bo prihodnji torko na praznik Sv. Jožefa ob osmi uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. Sodeloval bode celotni orkester Slovenske Filharmonije pod vodstvom gospoda Talicha, operna pevka mestnega gledališča v Poznaju gospodična Mariči Peršlova in društvena zbor, ki nastopita z novimi Gojmir Krekovimi in Adamičevimi zbori.

Prekrasni umetniški razglednici »Slovenske Straže« za Veliko noč izidisi v soboto, dne 23. t. m. Naročila na pisarno »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Prazniki in trgovci. Gremij trgovcev v Ljubljani se je posvetoval v svoji odborovi seji o odpravi praznikov. Ker tozadevne razprave med vlado in rimsko kurijo še niso končane, priporo-

ča svojim članom, da se drže v praznikih dosedaj navadnih običajev toliko časa, da bo odprava praznikov utemeljena potem zakona.

— Blejski grad res kupujejo nekateri »bogati gospodje«, kot se govori. Najbolj verjetno je, da pogodba še ni sklenjena in najbrže tudi ne bo. Anglobanka pa pri tem nima čisto nič opraviti. O zgradbi hotela se pa govori že celo vrsto let.

Ženski kongres v Berlinu.

Koncem minulega meseca se je v Berlinu otvorila razstava: Žena v hiši in poklicu. Kot dopolnilo k razstavi se je istočasno sklical v Berlin ženski kongres, ki je pokazal, na kako visoko stališče so Nemke že dvignile svojo stvar, ki je obenem stvar celokupnega žensstva vseh izobraženih narodov na svetu. Kdor zasleduje razvoj modernega ženskega gibanja, mora priznati, da stoji nemško žensstvo na prvem mestu. Res je sicer, da žensstvo v Nemčiji še izdaleka ni doseglo tistih pravic, ki so jih že pripoznale mladostno-napredne severne države: Švedska, Norveška, Danska in tudi tlačen Finska, ali kakor posamezne države severoameriške Unije in mlada Avstralija; toda res je pa tudi, da so Nemke znatno in načelno najgloblje prodrele v žensko vprašanje, mu zgradile soliden trajen temelj ter postavile mogočen spomenik v delu »Handbuch der Frauenbewegung« (Helena Lange in Gertrud Bäumer).

Najlepši dokaz zrelosti in kulturne višine zavednega nemškega žensstva je pa podal ravno berlinski kongres. Ta kongres je predvsem pokazal, da je nemško žensko gibanje po kratki začetniški zabliodi že davno zopet prišlo nazaj na pravo pot, ki ne zasleduje posebnih sebičnih ženskih ciljev, marveč skupno dobro vsega naroda, vse družbe, a za temelj tega dobrega pripozna družino. Kako dvigniti, olajšati in časovnim razmeram primerno izpopolniti gospodinjstvo posamezne družine, — to je vprašanje, za katero se danes v pretežni večini gorče zanimala nemško žensstvo in mu odreja prvo mesto v ženskem vprašanju. Ni dvoma, da se tudi drugod razvija žensko gibanje v isti smeri, saj je življenje povsodi neusmiljeno zavrnilo in kaznovalo pretirane in protinaravne zahteve žensstva.

Pa še nekaj važnega je dokazal ta kongres: Da namreč žensko gibanje samo na sebi nikakor ni protiversko, nasprotno, da globoka, živa religioznost diči veliko večino tistih žen, ki se udeležujejo boja za pravne zahteve svojega spola. O stališču žensstva nasproti veri in Cerkvi so odkrito in z globokim razumevanjem govorile katoliške, protestantske in judovske govornice — vsaka s svojega verskega stališča, in veliki, resni listi pišejo, da je bila ravno ta točka sporeda, ki ji je bil posvečen 28. februar, najpomembnejša, da so predavanja stala na vrhuncu in so napravila na mnogo tisočev broječo množico najgloblji vtis.

Po vsej pravici lahko rečemo, da je berlinski ženski kongres postavil mejnike za razvoj celokupnega ženskega gibanja v bližnji bodočnosti. Kot resen opomin naj služi tistemu liberalnemu in socialističnemu žensstvu, ki rado rabi frazo, da je vera in Cerkve nezdružljiva z ženskimi osvobodjenjem in da se mora vsaka zavedna ženska pred vsem otrestiti verskih vezi. Pa tudi nam katoličanom ta kongres mnogokaj pove, česar ne smemo preslišati.

V naslednjem nekaj podrobnosti.

Na kongres je došlo mnogo tisočev vabljenih oseb iz vseh delov Nemčije, pa tudi iz inozemstva. Med njimi je bilo ogromno število gospodinj — žena, ki se sicer ne udeležujejo javnega delovanja, a jih je semkaj prignala želja, da slišijo in vidijo, kaj se je že drugje doseglo na polju gospodinjstva, kaj bi se v bodoče doseglo dalo. Zastopanih je bilo 84 ženskih društev, med njimi Katoliška ženska zveza, Zveza katoliških društev za varstvo deklet, otrok in žen, Nemška narodna zveza katoliških društev za varstvo deklet, Društvo katoliških nemških učiteljic, Splošna zveza kat. nemških trgovskih pomočnic in uradnic, Zveza društev katol. nemških služkinj in mnogo drugih katoliških organizacij. Otvorila je kongres gđ. dr. Gertrud Bäumer, predsednica Zveze nemških ženskih društev. Za njo je govoril državni tajnik dr. Delbrück ter v imenu vlade toplo pozdravil zbor; v imenu mesta Berlin je pozdravil župan dr. Reicke, znanost je zastopal rektor berlinske univerze tajni svetnik dr. Lenz.

Razprave so se začele 27. februarja. Prva je poročala gospa Heuk-Knapp o »Reformi gospodinjstva«. Opozarjala je na velikiški preobrat, ki ga je razvoj kapitalizma in industrije povzročil v gospodinjstvu. Vse dela in službe izven doma, tudi ženska. Izpočetka se je hotelo novim razmeram odpomoči z ustanavljanjem javnih jedilnic, skupnih kuhinj i. dr. Toda vse to ni moglo nadomestiti domače kuhinje, domačega življenja. Bolj ko postaja enolično

utesnjeno delo v poklicu, bolj neutешljiva je želja po družinskem življenju kot zatočišču osebnosti. Žensstvo stoji tu zopet pred svojo veliko — staro, a vedno novo nalogo, ki ji je pa po novih razmerah silno oteženo. Ako ji hoče zadostiti, se mora vsestransko izobraziti, naučiti blagostnosti in računanja, njeno delo mora postati kvalitativno. Žena naj ne pozabi, da je nje najvišja naloga, biti varuhinja in odgojiteljica — človeštva. — Gospa Marianna Weber je govorila o vrednosti gospodinjškega dela in poudarjala, da se mora tudi gospodinjji zagotoviti neko gospodarsko neodvisnost s tem, da se postavno določi, da je mož dolžan ženi dati primeren stalen znesek za vzdrževanje gospodinjstva in razun tega še posebno vsoto za njene osebne potrebe. — V imenu Katoliške ženske zveze je govorila gđ. Hamel in poudarjala, da je ta zveza že iz vsega početka sprejela v svoj program gospodinjstvo izobrazbo žensstva — od knežev do delavčeve hčere. Te zahteve se bo zveza v vsi žensko vztrajnostjo držala tudi v bodoče. — Krasno je govorila gospa Gnauck-Kühne (ena ženskih prvoboriteljic, ki je pred nekaj leti prestopila v katoliško Cerkev) v smislu Goethejevih besed: »Dienen lerne bei Zeiten das Weib«, in njegovega opomina moškim, naj bodo hvaležni za to, kar jim ženska s svojim srcem in umom in s svojim delom ustvarja — za dom. Nove gospodarske razmere, ki so žensko odtrgale od ognjišča in jo pognale v razne poklice izven hiše, so povzročile, da je žensstvo jelo omalovaževati gospodinjstvo in so njegove gospodinjške zmožnosti vedno bolj pojeemale. To pa se je brdsko maščevalo: neznanostna zanemarjenost gospodinjstva, vedno večja razvajenost in nezanesljivost poslov, razočaranja v poklicu, vse to je žensstvu končno odprlo oči, da je spoznalo: Veliko dragocenost smo izgubile, dajte, iščimo jo zopet! Najti pa jo bo mogoče le tedaj, ako se vsako dekle brez izjeme že v zgodnji mladosti pripravi za svoj bodoči gospodinjjski poklic. To se dá pa na celi črti izvesti le z uvedbo ženskoga službenega leta. To službeno leto pomenja boj za domače ognjišče, vajo v gospodinjjskih spretnostih in vedah. Gospodinjjski pouk se obvezno uvedi že v ljudsko šolo ter nadaljv v enoletni nadaljevalni šoli. Tudi v program višjih deklinskih šol mora priti. Na zvršetku izdajaj gospodinjjska šola spričevala sposobnosti, na podlagi katerih je dekle opravičeno se omožiti. Stroske za gospodinjstvo izobrazbo nosi za revne sloje država, bogati naj jih plačajo sami, kakor to velja tudi za vojaške enoletne prostovoljce. Govornica je končala s geslom, ki vodi vsako žensko: »An's Haus, an's teure schließ dich an.«

O ženski v poklicu izven doma in o pomenu ženskega gibanja zanje, so govorile Marija Stritt, Helena Lange in dr. Povdarjale so, da je žensko gibanje žensstvu ugledilo pot v razne poklice, ko so razmere to zahtevale ter je dobiti žensstva v tem oziru tudi za bodočnost v veliki meri odvisna od splošnega ženskega gibanja. Mlajše žensstvo, ki o težavah pionirskega dela nič ne ve in je zaposledo od drugih priborjena mesta, bi bilo torej nehvaležno pa tudi iz ozirov na lastno korist nespametno, ako bi se zagrabilo v svojih strokovnih društvih, splošno žensko stvar pa pustilo na cedilu. Kar se tiče konkurence v pridobitnih poklicih med obema spoloma, je to prehodni pojav, ki le kaže, da oba dela še nista našla svojega pravega mesta. Ščasoma se bo tudi na tem polju dosegla najlepša harmonija.

O izobrazbi in vzgoji so govorile gospa dr. Mewaldt von Wedel, Elsbeth Krukenberg, gospa prof. Florence Keys iz Vassar-Collega v Zedinjenih državah, Helena Lange in dr. Ob ti priliki se je po živahni debati velika večina izrekla za skupen pouk mladine. Obenem se je tudi tu močno povdarila želja po uvedbi gospodinjjskega pouka v šolo.

28. februarja je kongres razpravljal o stališču žene nasproti veri in cerkvi. Gđ. dr. Gertrud Bäumer je izjavila, da se je za razpravo sklicala zato, da se enkrat spravi na čisto vprašanje, ali je žensko gibanje protiversko, kakor se to splošno trdi. To zmoto, ki je nastala predvsem vsled interkonfesionalnih organizacij ženskega gibanja, ki seveda izključujejo verska vprašanja, in pa vsled tega, ker je to gibanje socialno, pa se zato tudi v glavnem peča bolj z zunanjimi kot notranjimi nalogami in cilji, — to zmoto je treba enkrat temeljito zavrniti. Prva je nato govorila predsednica nemške evangelske ženske zveze gđ. Pavla Müller. Izjavila je, da mora vsak človek — bodisi moški ali ženska — nositi v sebi močan čut vezanosti na božjo voljo in to voljo v vsem svojem življenju udeleževati. Iz tega se je rodilo tudi delo ljubezni do bližnjega, ki sega iz ožjega kroga dobrotelosti dalje v organizacije socialnega življenja, tudi v žensko gibanje. Javno obliko pa ima versko življenje v cerkvi, ki naj bi ženo, katera zvesto izvršuje zapoved ljubezni, priznala za svojega polnopravnega člana. (Kakor znano, se protestantke že dolgo potezajo za volivno

pravico v cerkveni upravi.) — V imenu katoliškega žensstva je krasno govorila gđ. Hedviga Dransfeld. »Več religioznega spoštovanja nam je treba!« Velika nesreča je, da se je današnja mladina odučila uklonitve pred najvišjo avtoriteto; zgodovina prča, da nikdar nobeno ljudstvo ni bilo veliko, ki se ni naučilo pokorščine pred Najvišjim. To spoznava danes tudi velik del zavednega žensstva in se pridružuje klicu: Več strahu božjega, več vere! V katoliški cerkveni upravi sicer ženska nima besede, ker tu sploh ne poznamo volivne pravice. A kako krasno mesto zavzema na karitativnem polju! Nič se ne dá primerjati z bogatim, srečnim življenjem katoliških redovnic in njih prednic. Ves svet je torišče njih dela usmiljenja: poučujejo svoje svetne sestre, pomagajo revežem, strežejo bolnikom in hirajočim. To delo ne zahteva le spretnosti, marveč tudi bogatih umskih in duševnih zmožnosti. Življenje teh sester pač ni ograjeno, tesno, marveč one stoje sredi širnega toplega življenja ter stavijo v njegovo službo vse svoje moči. Naj se ne preze, da so vsi ti tisoči redovnic tudi v gmočnem oziru popolnoma preskrbljeni do smrti in pomenja to za ostalo žensstvo veliko olajšavo v konkurenčnem boju za kruh. Katoliška žena nadvse ljubi katoliško Cerkev, ki ji prepušča sodelovanje na tako plemenitih nalogah. Tej Cerkvi ostane zvesta vsikdar!

Židovstvo je zastopala Bertha Pappenheim. Pri Judih ima ženska pomen le kot poročena žena in mati in kot taka uživa največje spoštovanje. Kot hišna vladarica ima na skrbi verske predpise in zapovedi in je njih najzvestejša čuvarica. V občini pa ne igra nobene vloge in je izključena od vsega duševnega življenja. Le na polju ljubezni do bližnjega je ženska enakopravna z možem in se od mladega vadi v dobrotelnost. V tem je zato tudi izborna izveščana, a žal, da v javnih zastopih tudi na tem polju nima nobene besede. Čas mora v tem oziru prej ali slej prinesiti izpremembo.

1. marca so bila na dnevnem redu predavanja o pomenu ženskega gibanja. Dr. Gertrud Bäumer je izvajala, kako je socialni boj spremenil črte ženskega značaja in mu vtisnil nekaj trdega in ostrega. Temu se ne dá ogniti, a vendar treba paziti, da žensstvo ne izgubi svojih bistvenih posebnosti. Z vsemi močmi je treba delati na to, da bo bodoči ženski tip, ki se šele razvija, združil v sebi stare in nove ideale. Gospa dr. Ada Weinle je govorila o pomenu ženskega gibanja za družino. Nove razmere niso razdiralno posegle samo v delavske družine, marveč še veliko bolj v premožne kroge. Tu ne pozna ženska nobenega resnega dela več, nobene pametne skrbi, zato se izgublja v nečimrnosti in zabavi. Za to žensstvo je resen poklic prava rešitev. Gđ. dr. Alice Salomon je govorila o socialnih nalogah žensstva. To je polje, na katerem se more ženska s svojimi bistvenimi zmožnostmi najlepše in najkoristnejše udeleževati.

Zadnji dan je bil odmerjen temi: Žena v javnem življenju. Razpravljalo se je o dobrotelosti, ki danes zahteva drugačnega dela, nego v prejšnjih priprostitih časih, o nalogi ženske v občini, kjer naj bi se žensstvo splošno pritegnilo k skrbi za reveže in sirote, kakor tudi k nadzorstvu stanovanjskih in splošnih zdravstvenih razmer, k skrbi za omejitve alkoholne zlorabe, zlasti za zatiranje beznic itd. V mnogih mestih Nemčije so že ženske poklicane v sirotinske, ubožne in šolske komisije. Stvar se bo nedvomno v tej smeri dalje razvijala in na vse strani razširila — v blagor občin in vse družbe.

Kot zadnja je bila na dnevnem redu točka o »Ženski v politiki«. Seveda se je splošno glasila zahteva po ženski volivni pravici, a izkušena prvoboriteljica Helena Lange je zavrnila tiste pregorele bojevnice, ki mislijo, da bo ženska volivna pravica na en mah spravila s sveta vse zlo. Tudi ta pravica ne bo zemlje spremenila v nebesa, pač pa je res, da bi se marsičemu odpomoglo, ako bi se v zakonodaji uveljavilo tudi specifično žensko pojmovanje, njene posebne kulturne sile. Tudi o stališču žensstva nasproti posameznim političnim strankam se je govorilo. Za katoliški Centrum je govorila gospa Niessen; po svojem krščanskem stališču vsebuje v sebi konservativen element, po svojem praktičnem političnem delu pa je odločno napreden. Kar se posebej ženskega gibanja tiče, se vrši stalen razvoj na dobro ženski stvari.

Kongres se je zaključil 2. marca; dasi je bilo na njem zbrano žensstvo vseh verskih in političnih struj in se je razpravljalo o vseh načelnih vprašanjih docela prostodušno in odkrito, vendar ni bilo nobenega pojava nestrpnosti, nobenih preprirov in nemirov. S tem kongresom je postavljen ženskemu gibanju najlepši spomenik.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih »Slovenske Straže«!

izdelkov. Ravno sedanji čas angleškega premogarskega štrajka je bil zelo primeren, da bi se ta industrija in tudi njeno delavstvo kaj opomoglo. Seveda je sedaj ta nada vsled stavke v vodo padla.

Nasilstva socialnih demokratov.

Stavka na Westfalskem komaj polovica delavcev; stavkujoči so večinoma socialni demokrati, člani krščanskih socialnih organizacij stavkajo samo v toliko, v kolikor so v to prisiljeni. Tako na primer stavkajo tisti, ki delajo sredi samih socialnih demokratov. Socialni demokrati seveda pritiskajo tudi s silo na tiste, ki delajo. Te pa ščiti policija in orožništvo. Sedaj so tja poslali tudi vojaštvo.

Skoro najhuje je v okraju Dortmund. Tam mora spremljati v rudnik prihajajoče in odhajajoče delavstvo policija in orožništvo prav do njihovih stanovanj. Delavci se večinoma vozijo v cestnih tramvajskih vozovih. Kravali se pa vrše tudi v nekaterih kmečkih občinah, kjer nekateri rudarji stanujejo. Tako je prišlo 13. marca v Landstroppu do tega, da so kmetje stavkujoče, ki so druge delavljne delavce po polju lovili in jih kamenjali, z gnojnicami vilami prepadli. Posebno nasilne so žene, ki jih pode socialni demokrati v ospredje, da vpijejo in pljujejo. Ranjenih je tudi več žensk, ki policaja na konjih s konjev vlačijo.

Atentat na laškega kralja.

Napad na laškega kralja je bil skrbno pripravljen. Zidar Dalba je skrit za nekim stebrom čakal, da se kralj in kraljica pripeljeta. Odkar je bil kralj Umberto od anarhistov umorjen, spremljajo laškega kralja vedno kirasirji. Napadalec je streljal na poveljnika kirasirjev majorja Langa zato, da bi v gnječi in zmešnjavi nato tudi kralja in morebiti še kraljico umoril. Če bi se ne vrgla na napadalca šofer Luigi in kočijaž vojvode Borghese, Giusti, bi bil Dalba naprej streljal. Dalba je praskal okoli sebe in ko so ga pretepal, je kričal: »Ne tepite me, ker sem anarhist!« Laška policija bi bila morala zločin preprečiti. Saj je ves svet vedel, da nameravajo anarhisti kralja napasti in je o tem laško vladu tudi neka sosedna država obvestila.

Ranjeni major Lang rojen Tržičan.

Stanje ranjenega majorja Langa ni nevarno. Sodijo, da kmalu ozdravi. Major Ivan Lang je bil rojen leta 1867 v Trstu. Njegov oče Jožef Lang je bil irgovec v Trstu. Ivan Lang je študiral v Modeni, po študijah je v armado kot poročnik vstopil. Kralj Umberto je Langa od odkritju spomenika Viktorju Emanuelu II. videl v Livornu in mu je bil všeč, ker je zelo velike postave. Smehljaje je kralj rekel, da je kakor ustvarjen za kirasirja. Čez nekaj mesecev so Langa h kirasirjem premestili. Neki Langov polbrat je general artiljerije in poveljnik vojaške šole v Turinu, neki njegov nečak je pa stotnik in se nahaja zdaj na bojišču v Bengasiju. Kmalu po napadu se je laški kralj včeraj v odprtem avtomobilu peljal v bolnišnico St. Giacomo, kjer leži Lang in skrbno vprašal, kako da se mu godi. Majorja Langa je krogla v tilnik zadela, opraskan je tudi po obrazu, ušesih in na ramah, ker je s konja padel.

»Zakaj ne odgovarjaš?« vprašal je Stanko.

»Ker premišlujem, če bi te bilo bolje privezati k sedlu, ali ti pa na hrbtu zvezati roke.«

»Ali si znorel?!«

»Ne. Toda uganil sem, kaj nameravaš.«

»Preganjevalci nas bodo itak dohiteli, toraj mi ni potreba tega storiti.«

»Pustinja je v božjih rokah.«

Spet sta obmolnila. Debelejši pesek je že popadal na zemljo; v zraku je ostal samo še tenki, rdeči prah, skozi katerega je svetilo sonce, kakor skozi tenke mednate ploščice. Toda videlo se je že nekoliko dalje. Pred karavano se je raztezala sedaj ravna planjava in na njenem koncu so bistre oči Arabcev zagledale nov oblak. Bil je večji od poprejšnjega, poleg tega so se dvigali iz njega stebri, kakor ogromni, zgoraj nekoliko razširjeni dimniki. Pri tem pogledu so zatrepetala srca Arabcev in beduinov, kajti spoznali so velike pešene vrtince. Idris je dvignil roko, položil dlani na ušesi in se začel priklanjati prihajajočemu viharju. Njegova vera v edinega Boga ga ni ovirala, da ne bi častil in se bal še drugih bogov, kajti Stanko je razločno slišal, kako je molil:

»Gospod! mi smo tvoji otroci, toraj nikar nas ne požri!«

(Dalje.)

Labno so tudi možgani pretreseni. Kralj je bil zelo vesel, ko so mu povedali, da majorjevo stanje ni nevarno. Ko se je peljal kralj iz bolnišnice v Kvirinal, mu je ljudstvo velikanske ovacije prirejalo. Langa so še obiskali vojni ministri in drugi odličnjaki. Pappež Pij X. je odposlal svojega zastopnika v bolnišnico, da pozve, kako da se major Lang počuti.

Velikanske ovacije kralju.

Včeraj ob 10. uri dopoldne se je na Piazza Colonna zbrala velikanska množica, ki je z zastavami korakala proti Kvirinalu. Klicala je: Zivio kralj! Zivela Italija! Ziveli Savoiji! Pred Kvirinalom je prirejala velikanske ovacije. Kralj in kraljica sta se na balkonu zahvaljevala. Množica se podala k vojnemu ministertvu in k vojašnici kirasirjev, kjer je prirejala ovacije. Končno so priredili ovacijo tudi kraljici vdovi Margareti, ki se je na balkonu manifestantom zahvaljevala. Popoldne ob 2. uri je pa sledila še večja manifestacija, ki se je podala pred Kvirinal, kjer je kralju burne ovacije prirejala.

Kralj.

Je včeraj dopoldne po napadu kakor navadno podeljeval avdienco. Poslanec Danieliju je podrobno napad opisal. Bil je popolno miren in obžaloval, ker je bil major Lang ranjen. Danieliju je kralj pripovedoval, da je le kraljica videla, kako da je napadalec streljal, kralj je takrat na drugo stran gledal. Kralju so čestitali avstrijski cesar, laški vladar pa naš poslanik Merey, zunanji minister grof Berchtold, ogrski ministrski predsednik grof Khuen, po našem zunanjem ministertvu tudi grof Stürgkh. Po napadu sta pokleknila kralj in kraljica v Pantheonu h kraljici materi, ne da bi bila besedice izpregovorila. Ko so kralj in kraljici Pantheon zapustili, je kralj materikraljici le nekaj besedi rekel. Kraljica Margerita je obstala, pogledala sina, nato ga objela in dvakrat poljubila.

Laška zbornica in senat.

Medtem ko je velikanska množica stala pred palačo Montecitorio in poslušala govor predsednika Marcora, ki je obsojal napad, so se zbrali v zbornici poslanci. Galerije so bile prenapolnjene. Giolitti je poročal o napadu. Njegovemu govoru so vsi poslanci, tudi oni skrajne levice, živahno ploskali. Soglasno se je sprejel predlog najstarejšega poslanca, da se poslanci s predsedstvom podajo v Kvirinal, da čestitajo kralju in kraljici. Ob pol 4. uri popoldne so se poslanci podali v Kvirinal. Ob 4. uri popoldne so se pa senatorji podali v Kvirinal.

D'Alba.

»Agenzia Stefani poroča, da napadalec prvotno ni hotel ničesar izpovedati. Nato se je pa pritoževal, da so ga ljudje pretepal in opsovali, nakar je podal delno izpoved, zakaj da je napad izvršil. Kmalu je pa svojo izpoved prekinil in pričel o svoji preteklosti govoriti. Napadalec taji vsako zaroto. Zločin je njegova misel in je brez sokrivcev napad izvršil. Razven očeta, matere in enega brata nima sorodnikov. Oče je delavec. Pri napadalcu so našli nekaj papirjev. Obraz ima razpraskan. D'Alba je priznal, da je kralja hotel umoriti. Našli so pri njem spise, ki ga zelo kompromitirajo. Napadalec stariši so pošteni ljudje, ki jim je izprideni sin napravil že veliko žalosti. Zadnje čase se je zdelo, da se je poboljšal, ker je delal. Pil ni ne vina ne žganja in baje tudi ni čital socialističnih in anarhističnih listov. Mati sodi, da se je sinu zmešalo.

Dnevne novice.

✚ **Skrajna ignoranca.** »Dan« je seveda hud, ker smo čenstohovske dogodke pokazali v pravi luči. Ker nam pa ničesar odgovoriti ne more, je po grabil dejstvo, da smo se pri tem sklicevali na »Schlesische Volkszeitung« in berlinsko »Germanijo«, ki sta po zadržilu »Dana« vse nemška lista, katere sta Rusiji in vsem Slovanom nad vse sovražna in na vseh koncih intrigrirata in rujeta proti slovanstvu. Gluha vkuip štrih in kakor je »Germanija« slovanstvo trn v peti, tako je tudi ljubljanskemu rimskemu »Slovincu«. — Tako glasilo gospoda Ribnikarja, ki se je pa topot tako urezal kakor malokdaj. Mož, ki zelo malo bere in nima preširokega duševnega obzorja, si je mislil, da mora list, ki se piše »Germania«, biti strašno germansk. V resnici pa je »Germania« glavno glasilo katoliškega centra, najodločnejše nasprotuje vsenemstvu in je vrh tega Rusiji skrajno prijazen ter piše vedno za sporazum, oziroma tesnejšo zvezo med Nemčijo in Rusijo. Ravnotako »Schlesische Volkszeitung«. V celi

Nemčiji ni listov, ki bi bili Slovanom prijaznejši kakor sta ta dva in pa »Kölnische Volkszeitung«. Ribnikar se je zopet hudo blamiral, ko piše o stvari, o kateri nič ne ve. »Učiteljski tiskarna« pa je kaj malo v čast, da njen dnevnik kaže tako ignoranco.

— **Pri občinskih volitvah v Tomišlju** dne 12. marca je sijajno zmagala S. L. S. Liberalci, ki so upali na zmago do konca, so dobili v prvem razredu 23 glasov, S. L. S. 67, v drugem liberalci 5, S. L. S. 117, v tretjem liberalci 27, S. L. S. 204. Nekaj liberalnih glasov je bilo zavrnjenih, ker se jim ni ljubilo pisati glasovnic, ampak so kar prilepili tiskano listo odbornikov. Tako so zdaj vse občine na Ižanskem v rokah Slovenske Ljudske Stranke.

— **Škofijska kronika.** Iz šematizma ljubljanske škofije za leto 1912 posnamemo sledeče: škofija šteje 299 župnij; župnija Lom se je na novo ustanovila, 33 župnij je izpraznjenih. Dalje šteje: 1 vikariat, 3 samostojne kapelanije, 1 je izpraznjena, 16 ekspozitur, med njimi je 7 izpraznjenih, 235 kaplanij, 95 je izpraznjenih, 30 manjših beneficijev, ki iz večine nimajo lastnega duhovnika; samostanskih cerkva je 11, podružnic 1001, 229 manjših kapelic. — Duhovnikov šteje škofija 733, med njimi je 135 redovnikov. Usmiljenih bratov je 17, uršulink 189, karmeličank 16, usmiljenk 345, solskih sester 80, križark 10. — Drugoverceve šteje škofija: Protestantov približno 400; nejudenjskih Grkov okrog 290, judov okrog 145. Poleg tega je okrog 360 uniatiov (katolikov grškega obreda).

— **Iz Novega mešta.** Odkar se je v Novem mestu upala tudi S. L. S. na dan, od tedaj nimajo novomeški liberalci ene mirne noči. Lotevajo se v prvi vrsti osebe, ki se ne boje priznati da so pristaši S. L. S., in se hočejo znesti nad njimi s tožbami brez vsake podlage, pri katerih seveda vedno sijajno pogorijo. Tako so pred kratkim naprtli tožbo na vrat davčnemu upravitelju gospodu Aumanu, češ da je v uradu žalil svojega slugo. Kdor pozna gospoda Aumana, mora priznati, da kaj takega njemu sploh ni mogoče pripisovati, zakaj tako miroljubnih ljudi, kakor je on, je v Novem mestu malo. Toda liberalci dobro vedo, da je on najstarejši upravitelj in da ima torej kmalu avanzirati. Seveda se je ta poizkus sijajno izjalovil; v soboto je bil g. Auman popolnoma oproščen, liberalci so pa za eno blamažo zopet bogatejši. — 1000 K nagrade lahko dobi oni dopisnik »Sl. Naroda«, ki dokaže, da je ga. Aumanoval pred občinskimi volitvami v Novem mestu res agitiral po hišah za S. L. S. Ta oklic je poslala gospa Aumanova uredništvu »Slovenskega Naroda«, toda ker ga ta list ni hotel priobčiti, zato ga prinašamo mi.

— **Vsled opeklin umrla.** Dne 11. marca se je opekla štiriletna hči enega glavnih liberalcev Petra Janežiča v Tomišlju, pri ognjišču tako, da je na ranah umrla. — Menda niso imeli časa paziti na njo, ker so morali agitirati za volitev.

— **Rudar ponesrečil.** Včeraj se je v kočevskem rudniku pri padcu rudar Anton Kerklic nabodel med rebra na dolg žebelj in se težko telesno poškodoval. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Sram jo je svojega imena!** Liberalna »Hranilnica« v Zagorju ob Savi« dela zase poseben način reklame. Hranilnica je zadruga z neomejeno zavezo, pa hoče nastopati na zunaj, kot bi ne bila zadruga, in rabi štamplijo »Hranilnica v Zagorju ob Savi« brez pristavke »registrovana zadruga z neomejeno zavezo«. Sodisce naj to zadrugo poduči na njeno dolžnost, da ljudje ne bodo imeli radi tega sitnosti in da bodo vedeli, pri čem da so.

— **Tečaji za črnovojniške častnike.** Za slučaj mobilizacije črne vojne potrebuje država poseben izvežbanih črnovojniških častnikov, ako hoče računati na uspeh in preprečiti zmešnjave med črnovojniškim moštvom. Poveljstvo črne vojne prireja v novejšem času vedno pogostejše posebne tečaje za izobrazbo nekaterih črnovojniških častnikov v gotovih strokah. Tečaji se vrše tudi letos.

— **Gospodinjstva šola v Repnjah.** Dne 1. maja t. l. se prične na deželni gospodinjstvi šoli v Repnjah poletni učni tečaj, ki bo trajal do 25. oktobra. Ker je umno gospodinjstvo zlasti ob današnji dragini velikega pomena za vsako družino in ker le izobražena gospodinja more času primerno voditi gospodinjstvo posle, opozarjamo prav posebno na ta tečaj one starše, ki imajo odrasle hčere. Na zavodu se dekleta v šestih mesecih temeljito priučijo vsega, kar je treba vedeti in znati vsaki se tako preprosti gospodinj. Zlasti se izvežbajo v kuhanju, šivanju, pranju, likanju in raznih drugih

gospodinjstskih poslih. Zavod ima obširna posestva in se vsled tega nudi gojenkam dovolj prilike, da se izurijo tudi v poljskih delih, v živinoreji, mlekarstvu, perutninarstvu, sadjarstvu itd. Vrh tega se strogo pazi, da se gojenke krščansko odgoje in tudi primerno olikajo. — Za vso oskrbo, stanovanje, hrano in pouk se plačuje mesečno po 30 K. Priglasila sprejema in vsa pojasnila daje vodstvo deželne gospodinjstke šole v Repnjah, pošta Vodice, Gorenjsko.

Primorske vesti.

✚ **Patriotizem državnih uradnikov po nazorih dvornih svetnikov.** Pred celovskim porotnim sodiščem se je v obravnavi proti urednikom lista »Corriere Adriatico« mnogo govorilo o irendentizmu in patriotizmu. Na naslov poslednjega je padlo precej pikrih sodb, tako da bi se človek skoro bolj sramoval imenovati se patriota, kot se bal očitka, da je irendentist. Koliko zahtuje, da se more koga imenovati dobrega patriota, bi se dalo nekoliko sklepati iz izjave dvornega svetnika Pattaya, poštnega ravnatelja v Trstu, ki je v zgorej omenjeni obravnavi kot priča contra urednikom »Corriere Adriatico« označil tožitelja v tem procesu, poštnega svetnika Dudana, za dobrega patriota, »ker se je ta svoj čas udeležil okupacije Bosne in se bil v eni bitki«. Uredniki »Cor. Adr.« gotovo tega niso znali, sicer bi ne storili take krivice gospodu poštnemu svetniku Dudanu z očitanjem irendentizma, da ta ni avanziral za vicedirektorja! Značilni so pogoji, ki jih je tožitelj stavil posredovalcem za umaknitev tožbe, ki so bili: podelitev reda železne krone III. vrste, dovolitev ene kvinkvenije za pokojnino ter dovolitev trimesečnega dopusta. To je patriotično! Hvala irendentovskega lista »Indipendente« in zahteva, da se tudi v takem listu, kot je »Indipendente«, objavi preklicno izjavo toženih urednikov, ne odtehta prvega! Za patriote se mora šteti vse one, ki gredo v Bosno. Irendentisti bi bili le oni, ki ali dezerтираjo od naše vojske, ali se kot uporniki puste postreljati. Ni dosti tacihi irendentistov! Pa kričijo, da je nevarnost!

✚ **Prvi naš drgt. »Viribus Unitis«**, kateremu se v kratkem pridruži drugi »Tegetthof«, vzame te dni nase prvi top največjega kalibra. Pripeljal ga je vlak te dni sem na ničmanj kot osmih vagonih. Teže pa nima nič več kot 700 kvintalov!

✚ **Ob izpustu drugega avstrijskega drgt. »Tegetthofa« v morje** bo imei Trst priliko opazovati našo vojno mornarico v precejšnji moči. Pripluje sem vojne ladje: »Aspern«, »Anaconda«, »Blitz«, »Drache«, »Erzh. Friedrich«, »Erzh. Fr. Ferdinand«, »Gaa«, »St. George«, »Erzh. Karl«, »Kometa«, »Lacroma«, »Erzh. F. Max«, »Möve«, »Meteor«, »Radetzky«, »Adm. Spaun«, »Streiter«, »Scharfschütze«, »Tegetthof«, star tipa, »Ulan«, »Wildfang« in »Zriny«. Italijansko prebivalstvo se za take stvari malo zanima.

✚ **Novo plinarno podirajo.** Pulj, 13. marca 1912. Takoj ob začetku revizije v puljskem mestnem gospodarstvu se je prišlo na sled, da pri zidanju nove mestne plinarne, katere stroški so bili proračunjeni na dva milijona K, ni vse v redu. Prišlo se je na sled, da porablja stavbna družba mnogo slabši material, kakoršen je bil v pogodbi sklenjen. Tudi pri zidanju se je izkazalo, da dela, kakor sama hoče in ne tako, kakor se je svoj čas z mestno občino pogodila. Vse te norednosti stavbne družbe so se pa seveda godile pod pokroviteljstvom mestnih inženirjev, ki so bili za to famozno nadzorovanje od kamore še posebej plačani. Kakor je bilo svoj čas v »Slovincu« poročano, je vladni poverjenik baron Gorizutti dal delo pri novi plinarni pod nadzorstvo svojih — državnih inženirjev. Stavbna družba se je temu ukrepu z vso silo uprla. Nato je vlada postavila posebno komisijo, katera je dne 7. t. m. vso stvar na licu mesta natančno preiskala. Preiskava je potrdila, kako upravičen je bil ukrep vlade, da je ista posega tudi v to kamoraško korito. Komisija je dognala, da je vse delo, katero so dosedaj nadzorovali od kamore zato še posebej plačani mestni inženirji, zanič in da se mora vse podreti in zopet a novega zidati. Stroški desedanjega zidave znašajo že okoli 90.000 kron. Vse to se mora sedaj do al podreti. Dosedanje stroške in stroške podiranja mora po sklepu razsodišča nočiti stavbna družba razun ene petine, katero mora prevzeti puljska mestna občina. Te stroške mora mestna občina prevzeti zato, ker so njeni organi

katerim je bilo od kamore poverjeno nadzorstvo, trpeli tako škandalozne nedostatkne od strani stavbne družbe.

Obesil se je zadnji ponedeljek v neki puljski gostilni delavec v mornaričnem arsenalu Ferdinand Prašek. Samomorilec je bil rojen leta 1884. v Ljubljani, kamor je tudi pristojen. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano.

Od aretiranih kamorašev v Pulju so dosedaj prepeljali v rovinjske zapore: vpokojenega mestnega svetnika Filiniča, mestnega uradnika Begatta in svojčas v Trstu aretovanega vpokojenega mestnega uradnika Horaka. Ostala družba puljskih mestnih vzor-gospodarjev se nahaja še v tukajšnjih zaporih.

Koroške novice.

K Podljudelski igralci v Celovcu. Da igrajo dobro Podljudeljem, smo vedeli, deloma tudi videli, a to pot so nas presenetili. Bili so prvi z dežele, ki so se pokazali v Celovcu, in ni jim bilo treba biti žal, kajti dosegli so nad vse lep uspeh. Nekateri prizori — igrali so tridejanko »Padar« — so bili tako naravni, da si jih moral biti vesel. Župnik Arnuš, ki vadi svoje igralce par let, je lahko ponosen nanje. Naj bi ostali na tej višini tudi, ko on odhaja, in naj bi ne bil to zadnji njihov nastop v Celovcu! Sploh bi celovski oder neprimerno več koristil, ko bi iz posameznih krajev Koroške od časa do časa prihili pokazati, kaj znajo. Žal, da dvorana to pot ni bila tako polna kot sicer! Smo imeli pač par nedelj zaporedoma predstave.

Štajerske novice.

Š Politični shod priredi poslanec Brenčič v nedeljo, dne 17. t. m., pri Sv. Marjeti niže Ptuja po rani službi božji v gostilni gospoda Horvata in popoldne pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji po večernicah v gostilni gospoda župana Munda.

Š Shodi. Hoče pri Mariboru. Naš poslanec Pišek je sklical pretečeno nedeljo, 10. t. m., shod. Poročilo poslanca Piškega je bilo sprejeto z navdušenjem. Zborovalci so dobili obstrukcijo, klicali poslanca navdušeno: »Le ne udajte se!« Poslanec nam je tudi razložil novopredloženo vodopravno postavo, ki bi marsikoterega posestnika občutno zadela. Franc Rokje je nato predlagal resolucijo, v kateri se izraža poslancu Pišku in vsem poslancem Kmečke zveze neomajano zaupanje in se jih prosi, naj vztrajajo v pravičnem boju. Resolucija je bila enoglasno sprejeta. Nato je govoril poslovodja Žebot o pomenu kmetijskih podružnic in drugih važnih zadevah.

Š Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo, dne 17. sušca se ponovi zgodovinska slika iz časa preganjanja kristjanov »V znamenju križa«. Začetek ob 4. uri popoldan. Vstopnice so v predprodaji pri gospodu Weixl-nu, trgovcu v Gornji Gosposki ulici. Odbor.

Š Občinske volitve na Ptujski gori. Na kratko smo že v soboto, poročali o zmagi Slovencev v trgu Ptujski ali Črna gora pri tamošnjih občinskih volitvah, ki so se vršile v četrtek in petek preteklega tedna. Slovenska lista je zmagala na celi črti. Dosedaj je bil III. razred v posesti Štajercijancev, pri tej volitvi pa je zmagala slovenska stranka z velikansko večino tudi v tem razredu. Slovenski kandidati so dobili 100 glasov večine nad nemškutarji, kateri so računali na gotovo zmago. Slovenski kandidati so dobili 134 do 144 glasov, nemškutarji samo 36 do 46 glasov. Še hujiši je bil boj v II. razredu. Oddanih je bilo 72 glasov. Slovenci so dobili 35 do 42, nemškutarji 20 do 27 glasov. Celo noč pred volitvijo so agitirali štajercijanci od volilca do volilca, še po polnoči so nadlegovali agitatorji naše volilce. Tudi njihov napor je bil brezuspešen. Ker so propali v dveh razredih, so izgubili vso korajžo, tako, da se v I. razredu še volitev udeležili niso. Slovenska stranka je dobila do 19 glasov. Ptujška gora je torej popolnoma slovenska. Slovenci smo nastopili skupno.

Š Občinske volitve. V Oplotnici pri Konjicah smo imeli pred tremi leti občinske volitve, a komaj sedaj je namestnija pritožba Slovencev proti volitvi zavrgla in volitev potrdila. Za župana je izvoljen Franc Pozne po dom. Orešnik.

Š Nov zdravnik v Brežicah. Pri nas se naseli nov zdravnik g. dr. Vinko Hudelist iz Velikovca na Koroškem. — Tajnikom tukajšnje posojilnice je imenovan g. Štefan Medved, bivši odvetniški uradnik.

Š Ponesrečena drvarja. Jakob Lorenc, drvar pri A. Lešniku na Kumenu v Slovenskih goricah je te dni pri poriranju drevja ponesrečil. Deblo mu je vpadlo na levo nogo in mu jo popolnoma

zdrobilo. Ranjenega so takoj spravili v bolnišnico. — Iz Kozjaka pa poročajo: Leopold Puhmeister, drvar na Kozjaku, je v soboto popoldne podiral drevje v hosti. Padajoče drevo ga je pri tem zadelo in ga na glavi hudo ranilo. Težko ranjenega so spravili v bolnišnico.

Š Romarska vožnja v Rim in izlet v Neapelj. Dne 11. aprila se odpelje poseben romarski vlak iz Gradca v Rim. Potovanje bo trajalo 13 dni: Romarji si bodo med vožnjo lahko ogledali Florenco in Benetke. Cene za vožnjo in vso oskrbo: I. razred 400 K, II. razred 310 K, III. razred 180 K. Po absolviranju voznega programa v Rimu se priredi posebni izlet v Napolj, Capri in Pompeji. Cene kakor zgoraj: I. razred 130 K, drugi razred 100 K. Nadaljna pojasnila daje župnik Karol Grossauer v Gradcu, 5. okraj in knjigarna »Styria«.

Š Elitni koncert priredijo v veliki dvorani »Narodnega doma« v Mariboru na Jožefovo 19. sušca 1912 visokosolci konservatorija na Dunaju gg. A. Nerat, M. Nerat in M. Unger. Ker je program izbran in so vsi trije gospodje domačini, upamo, da bo občinstvo v Mariboru in okolici z obilnim posetom tega koncerta pokazalo mladim umetnikom svoje simpatije. Začetek ob 8. uri zvečer. Predprodaja vstopnic pri g. V. Weixlnu.

Š Na peči se skoro sežgal. V Dobravi pri Konjicah se je zvečer vlegel v pijanosti neki tamošnji posestnik na vročo peč, na kateri je zaspal. V spanju je na vroči peči dobil tako hude opekline, da se mora zdaj zdraviti v konjiški bolnišnici.

Š Zidarji in zidarski delavci pozor! Resno moramo svariti, da bi se letos na slepo podajali v Gradec in drugam z upom na kako delo. Skoro nikjer se ne delajo nove stavbe. V Gradcu se zida samo dvojce poslopij: Mnogo delavcev se je že peljalo tja s prištedeninji krajcarji, a so zaman iskali dela ter so se morali zopet vrniti.

Š Požar. V Banovcih pri Ljutomeru je pogorela hiša posestnika Alojzija Novaka. Požar je napravil precejšnjo škodo.

Š Poštna oddaja se ustanovi 16. t. mes. na Planici pri Framu. Vsak torek, četrtek in soboto bo pošta odnašala in donašala v Fram.

Š Smrtna kosa. V Kraljevcih pri Št. Jurju ob Ščavnici je umrl 88letni Fr. Trstenjak, brat umrlega slovenskega pisatelja g. Davorina Trstenjaka. — Pri Sv. Miklavžu na Polju je umrl dne 7. t. m. Martin Presker, star 82 let, oče c. kr. sodnika g. Iv. Preskarja.

Š Na živinske sejme na Kranjskem ne smejo naši živinorejci, kar posebno občutijo v Posavju. Vseled raznih pritožb se je poslanec dr. Benkovič obrnil na veterinarne (živinozdravniške) deželne oblasti v Ljubljani in Gradcu, od koder je dobil obvestilo, da se bo ustreglo želji štajerskih živinorejcev in jim tudi kranjske sejme odprlo. Prošnje občin naj se pošljejo naravnost na namestnijo.

Š Orglarska šola v Celju. Na orglarski šoli se nahaja med 24 gojenci 7 tretjeletnikov, kateri so oglašeni k zrelostnem izpitu, in sicer: Fišer Vinko od Sv. Križa tik Slatine, Flis Fr. iz Prihove, Hauptmann Iv. od Sv. Križa nad Mariborom, Kramolc Luka iz Št. Daniela na Koroškem, Kristl Ferd. od Sv. Barbare, Šerba Vinko od Sv. Križa tik Slatine. O liturgiki in cerkveniškijh poslih poučuje g. Ant. Jehart, o občinskem tajnistvu pa solicator g. Jug. Ker so imenovani izsolani organizisti vsestransko marljivi, jih č. gg. cerkvenim predstojnikom v službo koncem leta prav toplo priporočamo. Dvanajstletni obstanek šole je pokazal, da učenci, kateri pred vstopom niso nikoli svojih prstov urili na goslih, glasoviru in orgljah, hitreje napredujejo, nego oni, ki so se že s tem nepravilno bavili.

Ljubljanske novice.

Ij Mestni magistrat blamiran. Danes so se vršile pred tukajšnjim okrajnim sodiščem tri jako zanimive obravnave. Pri vseh treh obravnava je bil zagovornik g. dr. Regali, sodil je g. dr. Mohorič. Tržni nadzornik Ribnikar je napravil na trgu za prodajo zelja neke izpremembe, ki so naredile na trgu nekoliko hude krvi radi tega, ker je postavil na popolnoma nepripraven prostor prodajalko Marenko, ki ni za premeštevnik nikdar prosila, prodajalko Pogačar pa, ki se je prosila prosto, je prestavil na boljši prostor Marenkove. S to premestitvijo pa bi bili tudi drugi prodajalci oškodovani. Dognalo se je, da se je Pogačnikova opetovano sklicevala na liberalno strankarstvo. Ker se ni vse tako zgodilo, kakor si je predstavljala Ribnikar, je Ribnikar v imenu mestnega magistrata napravil proti trem osebam tri tožbe radi razžaljenja urada in umešavanja v

uradno poslovanje. Najprej je na piko vzel g. Kačarja, češ, da se je takrat, ko je stražnik Grčar prišel predstaviti Marenkovo, umešaval v uradno poslovanje — pred sodiščem pa se je danes dognalo, da Kačar med uradnim poslovanjem sploh ničesar govoril ni in da je le pozneje, ko je uradno poslovanje bilo že davno končano, bil zapleten v privaten pogovor z Grčarjem. **Kačar je bil nato popolnoma oproščen.** Na vrsto je nato prišla gospa Marenko. Bila ni še nikdar kaznovana, pred sodišče jo je spravil samo Ribnikar. Dognalo se je, da je zeljarica Pogačnik prosila, naj se jo prestavi, ker ji je Marenko radi svojega izbornega zelja odvzela mnogo odjemalcev. Nato sta se Pogačnik in Marenko nekaj sporekli in sicer ne po krivdi Marenkove — 14 dni po tem prepričanju pa je tržni nadzornik Ribnikar kar odredil, da se mora Marenkova, mati šestih otrok, preseliti na nek preprih, Pogačnikova pa bi dobila še posebno nagrado s tem, da pride na dober prostor Marenkove, poleg tega pa bi se morali tudi drugi prodajalci umakniti. Ribnikar je določil, da se Marenkova mora umakniti — danes se je pa pred sodiščem dognalo, da ji tržni organi takrat, ko so zahtevali, naj se Marenkova umakne, niso niti preskrbeli potrebnega prostora. Ko je prišel tržni organ k Marenkovi, mu je dejala popolnoma mirno: »Ne grem« in ker ni bilo prostora, je pri tem vztrajala. Dognalo se je tudi, da slubujoči tržni organ ni imel na vidnem mestu predpisane koke. Po zagovorniku predlagane priče je sodnik odklonil. **Tudi gospo Marenko je sodnik oprostil,** ker je prišel do prepričanja, da je bila takrat, ko se je zadeva vršila, kot s tranka mirna in se z mirnimi besedami ni nič umešavala. Nato je prišel na vrsto tretji »obtoženec« mož obtoženke gosp. Ignacij Marenko. Ta ni drugega napravil, kot da je tržnemu stražniku mirno pojasnil sklep svoje žene, ki ni imela nikamor iti. Postopanje Ribnikarjevo je obtoženec najbolj karakteriziral z besedami: »Žene ne pustim, ljubši mi je žena kot prostor, za šest otrok imava skrbeti, pa mi je Ribnikar hotel dati ženo na prostor, kjer je tak preprih, da je celo dr. Tavčar sam rekel, da ni to prostor za prodajo.« Dognalo se je, da Marenko svoji ženi ni brnil spremeniti prostora na tak način, da bi se bil umešaval v poslovanje ali pa tržne organe kaj razžalil. **Tudi g. Marenko je bil popolnoma oproščen.** Tako je pogorel tudi »Ribnikar jurist«. Ta gospod je dal sodišču opraviti danes celo popoldne popolnoma po nepotrebnem — najlepše pri tem pa je, da je vse tri osebe uradno ovadil v imenu mestnega magistrata, ker je rabil uradni papir mestnega magistrata, za županov pod pis se pa ni brigal in mu je zadoščalo, da je pod tako uradno ovadbo bliščalo samo ime Ribnikar. Se policijskemu šefu se ne pusti prosta roka, Ribnikar pa naj jo ima? S takimi ovadbami se torej blamira tudi mestni magistrat, kateremu pa tudi nič kaj ne pristoja, da proti davkoplačevalcem nastopa s takimi nezrelimi tožbami. Tako postopanje proti davkoplačevalcem zasluzi — pošteno plačilo!

Ij Nečuvno postopanje mestnega tržnega nadzorstva. Mestno tržno nadzorstvo je pred dnevi zaukazalo, da se mora prodajalka gospa Marenko, o katere aferi poročamo na drugem mestu, sploh odstraniti s trga in ji je prepovedalo vsako prodajo na trgu. **Deželna vlada je na pritožbo izdala odlok, da mesino tržno nadzorstvo sploh ni bilo upravičeno izdati takega odloka.** Mest. tržno nadzorstvo si lahko torej ta odlok deželne vlade prilepil v knjigo svojih »zaslug« za Ljubljano. Tako postopanje, pri katerem je poštena davkoplačevalka in vestna prodajalka, ki slovi po izbornem blagu, ki ga prodaja, ter mati šestih otrok oškodovana, kriči do neba. Obžalujemo le, da je pod zadevnim odlokom mestnega magistrata bil podpisan — dr. Ivan Tavčar, ki naj bi v bodoče nekoliko bolj gledal na svoj podpis. Pričakujemo sedaj od župana, da storjeno krivico popravi. O postopanju gosp. Ribnikarja pa ni še izgovorjena zadnja beseda.

Ij Pevski zbor »Ljubljane« ima danes zvečer vajo v društveni dvorani. Treba je točne in polnoštevilne udeležbe. **Ij Društvo odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko** ima svoj redni letni občni zbor v soboto, dne 16. marca t. l., v restavraciji g. Avgustina Zajca v Sodni ulici ob 7. uri zvečer. **Ij Mestni zglaševalni urad** bo v ponedeljek zaradi snajenja uradnih prostorov za stranke zaprt. Izvzeti so samo res nujni in neodložljivi slučaji. **Ij Umrl** so v Ljubljani: Ljudmila Mozetič, hči knjigoveškega pomočnika, pol leta. — Fran Camer, delavec, 60 let. — Viktor Stergar, krojačev sin,

11 tednov. — Antonija Julijana Benedit, pomožna usmiljenka, 32 let. — Fran Schuster, delavčev sin, 2 meseca. — Jakob Bregant, ubohec, 65 let. — Josip Demšar, dijak 5. gimnazijskega razreda v Kranju, 16 let.

Ij Premog je prodajal. Včeraj zvečer je prišel nek neznan mož ki neki vdovi na Zabjak ter ji začel natvezati, da je premogar in da mu je ostalo pri prodaji še nekaj premoga, katerega ji je ponudil v nakup, češ, da ima spravljene v Florjanski ulici. Zenska mu je verjela in dala na račun nekaj predujema, nakar je »premogar« odšel. Ko se je šla pozneje prepričati v označeno hišo, ni tam vedela o premogu živa duša nič in se je ženska prepričala, da je nasledla zvitemu goljufu.

Ij Pevska produkcija. Pevski pedagog g. Josip Bervar priredi v ponedeljek, dne 25. t. m., v veliki dvorani hotela »Union« ob 3. uri popoldne s svojimi učenci intimno, solopevsko produkcijo, ki kateri imajo dostop le povabljeni gosti. Na vabilih, ki se razpošljejo te dni, je kratka za pevce zanimiva razprava o moderni pevski pedagogiki. Produkcija bo demonstrirala začetek in postajanje umetnega petja po naravnih načelih.

Ij Podmaršala Karla pl. Tegetthofa ustanova za invalide je razpisana. Prednost imajo oni invalidi izza okupacije v Bosni leta 1878., ki so služili pri kakem pešpolku oziroma lovskem bataljonu iz okraj. dopolnilnih poveljstev št. 27 ali 47. Če takih ni, pridejo v poštev najprej oni iz okrajnih dopolnilnih poveljstev št. 7, 17, 87 in 97 in dalje invalidi, katere ima v razvidnosti vojaški invalidski dom na Dunaju. Natančnejša pojasnila dajejo okrajna glavarstva, oz. v Ljubljani mestni vojaški urad v Mestnem domu.

LAŠKO - TURŠKA VOJSKA.

Lahi pred Solunom?

Včeraj popoldne se je govorilo v dunajski poslanski zbornici, da so Lah prišli Solun bombardirati. Neki veleindustrijec je namreč Pongratzu brzojavil: Solun ob 12. uri 55 minut opoldne. Obstreljevanje Soluna zelo grozi koristim industrije s kosami, ker se po morju velike pošiljave pričakujejo. Prosim zahtevati obrambo pri zunanjem ministru. O brzojavki sta bila takoj obveščena predsednik avstrijske delegacije Dobernig in ministr. predsednik grof Stürgkh. Obvesti se tudi zunanji minister. Ta brzojavka tolmači, kako strašno je prebivalstvo v Solunu razburjeno.

PANAMSKI PREKOP V NEVARNO-STI.

Delavci zadeli na ognjenik.

V New York so došla zelo vznemirljiva poročila o nadaljnjih delih panamskega prekopa. Boje se, da so, ko so kopali, zadeli na neki ugasli ognjenik, ki grozi uničiti vse nadaljnje delo. Prestrašeni delavci so opazili, da se dviga moder dim. Vročina je tako huda, da gori papir in les v bližini ugaslega ognjenika. Preiskali so geološko zemljo.

— **Prodajalna katol. tisk. društva (prej H. Ničman)** v Ljubljani priporoča č. gg. katehetom ravno kar izšle krasne obhajilne in spovedne slike v raznih velikostih in izpeljavah, kakor tudi male podobice za pridne šolarje. 100 komadov 70 h in višje.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZA BELO KRAJINO.

Dunaj, 15. marca. V današnji seji so poslanec dr. Šusteršič in tovariši vložili interpelacijo na poljedelskega ministra v prilogi odprtju meje za živinski promet med Belo Krajino in Hrvaško, ker je ta živinski promet za Belo Krajino največje važnosti.

DR. SESARDIČ O BRAMBNI PRED-LOGI.

Dunaj, 15. marca. V današnji seji je govoril k brambni predlogi član Hrvatsko - slovenskega kluba dr. Sesardič, kojega interesantna izjava je vzbudila splošno pozornost. Dr. Sesardič je govoril o razmerju Hrvatov do monarhije in se pečal obširno s hrvaško - mažarskim vprašanjem. Od Hrvatov se sedaj zahteva, naj armado podpirajo, a Hrvati so za zaslugete, ki so si jih stekli za monarhijo, želi vedno le nevhvaležnosti. Noben narod ni doprinesel za armado tako velikih žrtev kakor Hrvati in nikoli ni v zadnjem stoletju monarhija vodila kake vojske proti zunanjemu in notranjemu sovražniku, da ne bi bili Hrvati državi z vsemi svojimi silami pomagali, a na plačilo čakajo zastoj, narobe, povsod se jih moralno in mate-

rično prikrajuje. (Splošno pritrjevanje. — Res je!) Hrvati so Mažarom izročeni. Govornik se pritožuje proti temu, da se uporablja skupna armada za volivne namene v Banovini in izražajo bojazen, da bodo kompenzacije, ki jih Ogri za sprejetje brambne reforme zahtevajo, plačali zopet Hrvatje. »Zahl's Krobot!« je znana stara praksa. (Veselost in pritrjevanje.) Govornik se peča z vprašanjem zastav in emblemov in zahteva, da se v brambni reformi skrajša tudi pri mornarici službena doba; ako pa bi to ne bilo mogoče, naj se pomorščake zadnje dve leti materialno odkoduje. Govornik zahteva, da se v mornarici hrvaški element bolj vpoštevaja in sicer tudi pri častništvu. Govornik obsoja tudi, da se v mornarici jemlje tolik obzir na Mažare.

Dunaj, 15. marca. Govoril je posl. Jerzabek, ki je poudarjal, da tudi lojalne stranke brambno reformo z najrazličnejšimi čutili sprejemajo. Prinaša sicer dveletno vojaško službo, na drugi strani pa druge zelo obtežljive dolžbe. Za njim je govoril poslanec Sommer, ki ga mislijo napraviti za referenta o teh predlogah. — Prihodnja seja v torek.

TISZA IN LANG PRI CESARJU.

Dunaj, 15. marca. Danes sta bila od cesarja sprejeta v avdienci Tisza in baron Lang, ki sta cesarju svetovala, kako naj ogrsko krizo reši.

ATENTAT NA LAŠKEGA KRALJA.

Rim, 15. marca. Atentator D'Alba je imel komplice. Očividci so izpovedali, da je v trenutku, ko se je atentat ponesrečil, nek mož v svetlih hlačah začel teči. D'Alba se je pri preiskavi jokala. Danes so ga izročili v zapore. Zadnje dni se je fant vežbal v streljanju na tarče. Izpovedal je, da je izpočetka hotel izvršiti bombni atentat, a da bombe ni znal izdelati. Zdravniki so izjavili, da je D'Alba normalen.

Rim, 15. marca. Ko se je izvedelo, da je kralju in kraljici prvi čestital Franc Jožef I., je množica priredila pred poslopjem avstroogrškega poslanstva ovacijo in klicala »Eviva!«

Rim, 15. marca. Prebivalstvo je skrajno razjarjeno zoper atentatorja in obžaluje, da je rodom iz Rima. Ako bi bil imel fant namen prebivalstvo navdušiti za monarhijo, zoper katero so nekateri zaradi vojske začeli godrnjati, bi svojega namena ne bil mogel boljše doseči kakor s tem neumnim atentatom. Šole v Rimu so zaprte, raz hiš so v znak veselja, da se kralju in kraljici ni ničesar zgodilo, razobesili zastave, tramvaj ne posluje, trgovine so zaprte.

Rim, 15. marca. Major Lang je bil včeraj zvečer operiran. Zdravniki so mu ekstrahirali projektil in nekaj drobcev kosti. Nato je bilo bolniku precej bolje in se je zavedel ter po minulih naslednjih narkoze takoj spoznal svojo ženo, ki je ves čas pri njem stala.

Rim, 15. marca. D'Alba se brani zavživati hrano. — Major Lang je noč po operaciji dobro prebil.

MANIFESTACIJE V RIMU.

Rim, 15. marca. K ministrskemu predsedniku Marcora je včeraj prišla deputacija vseučiliških dijakov in družtev s prošnjo, naj govori ljudstvu, zbranemu pred parlamentom. Marcora je prišel na balkon in imel patriotičen govor, ki ga je množica sprejela z viharim odobravanjem. Množico, ki se je včeraj zbrala pred parlamentom, cenijo na 50.000 oseb. Nato se je množica formirala v sprevod, v katerem so nosili zastave. Sprevod je korakal pred Kvirinal.

Rim, 15. marca. Včeraj ob 2. uri popoldne so zaprli vse trgovine in ustavili tramvajski promet, da so se mogli uslužbenci udeležiti manifestacije.

Rim, 15. marca. Ovacija prebivalstva pred Kvirinalom je bila veličanska, imponujoča in ganljiva. Na posebnih plakatih se je ljudstvo ob 2. uri popoldne vabilo, da se zbere v centru mesta. Pred sprevodom so nosili zastave. Bilo jih je nad tisoč! Vsa okna polna ljudi. Dame so bile okinčane s troboj. pasovi. Ob 3. uri 15 minut se prikazeta kralj in kraljica in njuni otroci na srednji loggiji palače. Princ Humbert dvigne svojo mornar. čepico, kraljica je imela na naročju princeso Ivano in jo ljudstvu pokazala. Navdušenje, ki je nato nastalo, je nepopisno. Ljudstvo je klicalo: »Živel kralj! Živela kraljica! Živela armada! Doli z morilci! Doli s sovražniki domovine! Živela Italija!«

Rim, 15. marca. Ob pol 4. uri popoldne je šlo 250 poslancev, kolikor jih je zdaj v Rimu, h kralju korporativno. Bili so med njimi tudi socialisti Risolati, Cabrini, Bonorni in republikanec Pantano ter Dal'Acqua. Obenem so se podali v Kvirinal tudi senatorji.

Sprejem je bil prisrčen. Kralj je nasproti poslancem in senatorjem izrazil svoje veliko zadovoljstvo, da mu je prvi čestital cesar Franc Jožef I.

Rim, 15. marca. Sveti oče Pij X. si je, kakor hitro se je v Vatikanu izvedela novica o napadu, pustil poročati o vseh podrobnostih. Izrazil je tudi željo, da se mu pove, kako je z majorjem Langom. Nato je sprejel papež v avdienci kardinala Gasparrija in se z njim o dogodku pogovarjal. Sveti Oče je potem neke visoke zaupne osebe kralju sporočil svoje čestitke, da ga je Bog obvaroval smrti.

SOLUN NI V NEVARNOSTI.

Dunaj, 15. marca. Ministrski predsednik grof Stürgkh je nasproti nekaterim alpskim poslancem izjavil, da Solunu od strani italijanskega brodovja ne preti nevarnost.

MANIFESTACIJA ČEŠKEGA UČITELJSTVA.

Fraga, 15. marca. »Bohemia« poroča, da se bodo dne 16. in 17. t. m. vršile po vsej Češki manifestacije nemškega in češkega učiteljstva, da na ta način opozore poslance na brezupni gmojni položaj učiteljstva na Češkem.

MACZUCH JE RES UŠEL.

Dunaj, 15. marca. Vest, da je mekih Damas Maczuch ušel, potrjuje tudi »Neues Wiener Tagblatt«. Poljsko-ruske liste, ki so vest o tem priobčili, je ruska vlada zaplenila. Podle name ne Maczuch v zvezi z rusko tajno policijo je izdal iz maščevanja član te policije Okuniewski. Okuniewskega so zaprli. Dva lista, ki sta vest o tej aretaciji prinesla, so konfiscirali. Censurovska afera se izpreminja v velik škandal za rusko vlado!

ODKLONJENE ZAHTEVE RUDARJEV V SEVEROZAHODNIH ČEŠKIH PREMOGOVNIKI.

Most, 15. marca. Včeraj je potekel rok, ki so ga stavili rudarji severozahodnih čeških premogovnikov lastnikom za ugoditev njihovim zahtevam. Podjetniki delavskih zahtev sploh niso vzeli na znanje ter so izjavili, da organizacija rudarjev sploh ni kompetentna, nastopati v imenu vsega delavstva. Prihodnjo nedeljo se vrše shodi rudarjev, na katerih se bo sklepalo, ali naj prično stavkati ali ne.

TURŠKE DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE.

Carigrad, 15. marca. Danes so se pričele volitve v turški državni zbor. V Tripolisu so bili izvoljeni prejšnji poslanci.

NAPAD KITAJSKIH DINASTIJI ZVESTIH ČET NA PEKIN?

London, 15. marca. Iz Pekina poročajo: Dinastiji zvesta armada generala Kiangsi, ki šteje nad 10.000 dobro oboroženih vojakov, pripravlja napad na Pekin in je že pobila več vladnih čet. Kiangsi namerava postaviti zopet prejšnjega cesarja na prestol. Republikaška vlada je odredila potrebne odredbe.

Razne stvari.

Zvonik sv. Marka v Benetkah dogotovljen. Dela za postavljenje angela na vrh zopet zgrajenega zvonika sv. Marka v Benetkah so dovršena. ter so pretekle dni že odstranili odre, tako, da se zlati angel popolnoma prosto vidi. Krasni kip, restavriran od umetnika Vittoria Munaretti, predstavlja nadangela Gabriela, ki ima v roki lilijo. Roke in noge kipa so izdelane iz čistega bronu, a ostalo telo je izdelano iz medi ter je v svoji notranjosti zvezano z železno armaturo. Okrožen je angel z kovinskim aureolom, ki ima premera 40 cm ter ima velika krila, ki ga povsem pokrivajo. Palica lilije, ki tehta 9 kg, je visoka 1 m 75 cm. Zvonik sv. Marka je torej popolnoma dovršen ter bo v kratkem posvečen, in sicer dne 25. aprila. Ob priliki posvečenja se bodo vršile v Benetkah velike slovesnosti, pri katerih bosta zvonik in cerkev ponoči sv. Marka slavnostno razsvetljena. Tudi druge znamenite beneške stavbe, kot doževa palača, biblioteka bodo razsvetljene. Za samo Prokurative bodo za razsvetljavo porabili 60 tisoč svetilk.

Moderni tiskovni obrat. Tisk kakor tudi tiskarska tehnika se čimdalje bolj razvijata. Tako poročajo listi o novem rotacijskem stroju, ki si ga je nabavil list »Leipziger Neueste Nachrichten« in ki bo postavljen v tiskarno tega lista v novembru 1912. Stroj bo dobavila tvrdka Koenig & Bauer v Würzburgu. Omenjeni rotacijski stroj bo popolnoma novega tipa. Na uro bo ogromni stroj natiskal 10.000 izvodov časopisa na 96 straneh. Ta stroj bo največji na evropskem kontinentu, kar se jih rabi za tisk dnevnikov. Od

začetka novembra bo za tisk lista »Leipziger Neueste Nachrichten« na razpolago: sedem rotacijskih strojev za tisk 32 strani, en rotacijski stroj za 64 strani in novi rotacijski stroj za 96 strani. Na uro se more torej natisniti 60.000 izvodov v obsegu 64 strani. Za toliko izvodov lista bi se porabilo povprečno 300 stotov papirja.

Nedolžen obsojen na smrt. Jamborsko sodišče v Galiciji je pred šestimi leti obsodilo na smrt posestnika Eisnerja, ki je bil obtožen, da je usmrtil otroka neke Penzaska. Cesar je pa obsojenca pomilostil in mu je bila smrtna kazen spremenjena v dvajsetletno ječo. Dne 11. t. m. je pa Penzaska priznala, da otroka ni usmrtil Eisner, marveč da sta ga usmrtila ona in pa njen ljubimec. Penzasko in njenega ljubimca so nato zaprli, nedolžnega Eisnerja pa, ki je že šest let nedolžen bil zaprt, so takoj po priznanju Penzasko izpustili.

Dolgovi belgijske princesinje Lujize. »Petit Parisien« poroča: Grofica Stefaniya Lonyay je zato predlagala sodišču kuratelo svoji sestri Lujizi, da ji reši zadnje ostanke premoženja njene očeta. Kar je dobila po kraljevi smrti, je že vse izgubilo in živi Lujiza zdaj v največji bedi. Likvidacija očetove zapuščine še ni končana in je že zarubljenih šest in pol milijona dolga, ki še ni izplačan. Iz rok upnikov bi pa radi iztrgali približno 8 milijonov kron, ki jih bo Lujiza podedovala, ko umrje njena teta, mehikanska cesarica Karlota.

Sin je zaprl mater. V Pragi je policija aretovala zavarovalnega agenta Rehobo, ki je imel več tednov svojo mater zaprto. Na klic nesrečnice so sosedje zadevo naznanili policiji, ki je vdrla v stanovanje in našli so revo sestradano v žalostnem položaju. Vzrok dejanja ni znan.

Uho izgubil za Roosevelta. Ko je izvedel naš rojak Janez Slavič, delavec jeklarne v Grenville, da bode Roosevelt kandidiral za predsednika, se ga je polotilo tako veselje, da je začel na vse pretege hvaliti Roosevelta. To je pa druge Taftove pristaše tako ujezilo, da so ga pošteno namlatili. Slavič je izgubil v pretepu eno uho in zadobil težke poškodbe; nahaja se sedaj v bolnici.

Silečnica bavarskega princ regenta. Povodom 91letnice bavarskega princ regenta dne 12. t. m. je bilo Monakovo okrašeno z zastavami. Princ regent se je udeležil tihe sv. maše. Brzjavno sta mu tudi čestitala avstrijski in nemški cesar.

KNJIGOTRŽTVO.

»Orel«, koračnica za klavir op. 41, zložil Anton Jakl, besede spisal Fran Kristan, dež. nadoficijal v Ljubljani. Cena 1 K. Orel dosedaj še ni imel svoje koračnice. G. Jaklu se je posrečilo zložiti prav primerno melodijozno koračnico, ki se bo gotovo pri naših telovadnih društvih kmalu vpeljala in udomačila. Posebno lep je trio, v katerem je v treh kiticah podložen pomenljiv Kristanov tekst, ki se lahko tudi enoglasno korakoma poje. Skladba je pa obenem tudi prirejena za orkester in pihala in se instrumentalni glasovi dobé pri skladatelju A. Jaklu, Strossmayerjeve ulice št. 1, klavirski posnetek pa v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Direktorij k novemu breviju za leto 1912. se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani pod naslovom »Ordo divini officii recitandi Missaeque celebrande ad normam constitutionis apostolicae Divino afflatu«. Cena 1 K 10 vin.

»Zaobljuba«, spisal Bečič-Medvešek, ta toli pogrešana in zaželjena povest je izšla ravnokar v drugem natisu. Povest nam slika življenje krepostnega hrvaškega junaka, ki se s svojo hrabrostjo, zvestobo in močatostjo povzpne med tujim narodom do najvišjih časti ter vrnivši se domu, ovenčan s slavo, osreči ves svoj domači kraj. Povest, ki je krasna že po svoji

vsebini, je pisana z največjim domoljubnim navdušenjem in redko mikavnostjo, radi česar se je tudi tako priljubila, da je bila v prvem natisu v kratkem razprodana. Vsi značaji so risani krepko z določenimi potezami ter se morajo omiliti bravcu. Na vsestransko ljudsko željo je knjiga izšla v drugem natisu in stane broširana 1 K 80 v., v platno vezana 2 K 60 vin. — Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblišeno koncesionirani optik in strokovnjak »voj

optični zavod
kotščipalni-
ke, očala na-
tančno po
znanstvenih
in zdravniš-
kih pred-
pisih, toplot-
mere, zrako-
mere, dalno-
gleda i. t. d.
Vsa popra-
vila izvršu-
jem točno in
solidno v
svoji, ponaj-
novšem elek-
trinični obratni urejeno delavnico.
Ceniki brezplačno. Ceniki brezplačno.

Mesto vsacega posebnega naznanila.

Potrli globoke žalosti naznan-
jamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancom, da je naš preljubi
singo, oziroma brat

Joško Demšar

petošolec kranjske gimnazije

po kratki, težki bolezni sinoči v
ljubljskem Leonišču v starosti
16 let izdihnil svojo blago dušo.
Zemeljski ostanke predragega
pokojnika se bodo iz Ljubljane pre-
peljali v Železnike ter tu na pokop-
ališču sv. Frančiška dne 16. marca
ob 4. uri popoldne položili k več-
nemu počitku.
Našega nepozabnega ljubljence
priporočamo v blag spomin.
V Železnikih, 15. marca 1912.

Tilka Demšar, mati. — Vladko, Mirko
in Metod, bratje. 807

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 738,0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
14	9. zveč.	738,3	6,2	sl. szah.	jasno	
15	7. zjut.	737,6	4,1	sl. svzh.	megla	0,0
	2. pop.	735,6	13,3	sl. jvzh.	oblačno	

Srednja večerajšnja temp. 5,6°, norm. 3,1°.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le Steinhil-
pferovo milo mila Bergmann & Co., Tešn ob Labi.
Kotič po 80 vin. se dobiva povsod. 441

Službe išče

absolvent 2. let. c. kr. drž.
: obrl. šole v :
Ljubljani

pri kakem zid. mojstru ali kaki drugi pisarni.
Zmožen je tudi strojepisja in korespondence.
Ponudbe pod št. 810 na upravo lista. 810

Dva zakonska

se sprejmeta

kot hlapec in služkinja

Kje, pove upravnistvo »Slovenca«. 802

Nc. I. 199/12-6

806

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Kranjski gori oddelek I. se po prošnji lastnika Melhiorja Bremca, posestnika na Jesenicah št. 134 prodaja na javni dražbi zemljišče vlož. št. 482 k. o. Jesenice obstoječe iz parcel št. 265 travnik, 267/2 njiva in 267/3 hiša. Izklicna cena za nje ugotovi se s 53.000 K. Dražba se bo vršila

dne 28. marca t. l.,

ob četrt 11. uro dopoldne pri podpisnem sodišču.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.
Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Zdražitelji morajo položiti varščino v znesku 10 % izklicne cene.
Skupilo je plačati tekom mesec dni prodajalcu.
Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču v sobi št. 1 in dne 28. marca 1912 pred začetkom dražbe.

C. kr. okrajna sodnija v Kranjski gori, od. I.
dne 10. marca 1912.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča slast do jedi, okrepi živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovije.

Gospodična

ki je z dobrim uspehom dovršila trgovski tečaj (na dekl. liceju) želi primerne službe. — Blag. ponudbe pod št. 617. na upravnishstvo.

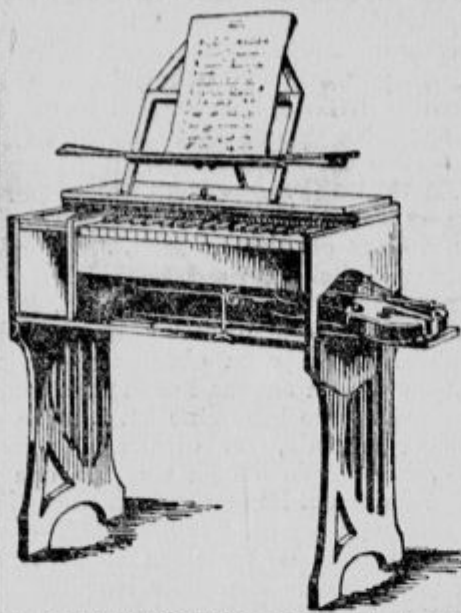
Imam za prodajo 70 hl belega vina.

Cena po dogovoru.

Vzameno vzel bi en vagon lesa

t. j. framov in desek

S. FRANCEL,
Beram, p. Pazin, Isfra.

Klavijolina

vijolina s tipkami in lokom, najpriprostejše igranje, nežen, dalekodoneč glas.

Interesentje se vabijo na ogled! Prospekti brezplačno! Patenti v vseh državah.

785

Tvornica klavijolin Bajde & Komp.

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

M. TUŠEK, LJUBLJANA

:: Stari trg 28 ::

trgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, podobami in zrcali po najnižjih cenah

se priporoča prečistiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom za lastno

■ umetno izdelovanje ■
slikanih cerkvenih oken.

Nacrti in proračuni na željo. -- Solidna postrežba.

175

Veletrgovina s specerijo in z deželimi pridelki
ANTON KOLENC, CELJE, Graška cesta številka 22.

Prazen je izgovor, da se mora blago kupovati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim specerejskim blagom, tako, da zamore popolnoma ustreči zahtevam cenjenih gosp. trgovcev proti vsaki konkurenci, o čemur se lahko svakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim polzkusom in prosim za mnogobrojen obisk. Velečastitim gospodom duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke kakor oves, pšenico, suhe gobe, fižol, seno, orehe, vinski kamen itd. sploh vse po najvišjih dnevnih cenah. Kupim tudi vsakovrstne vreče, ter petrolejske in druge sode.

Cenjenim kmetovalcem naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, domače deteljo, travo, ter čebulček, fižol in krompir za sadit bel, rumen ali rožen. Za krmiljenje živine imam v zalogi rižovo moko in otrobe v ceni od 9.— do 15.— Kron 100 kg.

2973

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Dobro vino

je na prodaj v kmetijskih kletih; posreduje Posojilnica v Kaštelu pošta Buje v Istri.

690

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

belomesnati kranjski

semenski krompir

Sprejema tudi naročila za semensko ajdo, oves, fižol, trave in vse vrste drugih semen.

751

- Zaloga pristnih domačih vin. -

Zaloga najboljšega in najcenejšega

oblačilnega blaga

za moške in ženske

Priporočamo domačo

manufakturno trgovino „Pri Gorenjki“

Pogačarjev trg 3

na voglu Lingarjeve ulice

Platno lastnega izdelka z varstveno znamko

„Gorenjka“.

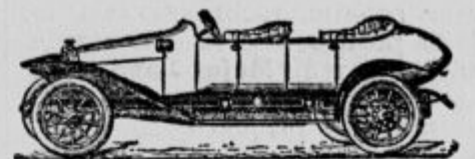
Največja izbira

vsakovrstnih rut

za na glavo. 132

Naznanilo!

Cenjenim športnim krogom, kolesarjem, motoristom, imetnikom avtomobilov, podjetnikom motornih in strojnih obratov, si dovoljujem vljudno naznanjati, da smo ustanovili iz moje sedaj obstoječe tvrdke Karel Čamernik javno družbo, katero bomo vodili odslej pod imenom

Karel Čamernik & Ko.

LJUBLJANA. Dunajska cesta 9-12. LJUBLJANA.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in vsemi posameznimi deli. Avtomobilna garaža in mehanična delavnica.

V družbo je stopil gospod Oton Wolf, znani avstrijski avtomobilni dirkač, strokovni učitelj za avtomobilna vozila, dolgoletni prvi monter v oddelku za motorje in avtomobile pri tvrdki J. Puch, akcijska družba v Gradcu.

Družba bo razpolagala z vozili in blagom le prvovrstnih tovarn, z najboljšimi delavskimi močmi, tako, da ji bo mogoče vsa izročena dela izvršiti strogo solidno, ceno in odgovarjajoče vsem strokovnim predpisom.

Medtem, ko izrekam najtoplejšo zahvalo za dosedaj in v tako obilni meri izkazano zaupanje, prosim, da p. n. športni krogi to zaupanje preneso tudi na sedanjo tvrdko.

Beležimo

z odličnim spoštovanjem

Karel Čamernik & Ko.

